

ca na *-log* i *-logija* i sličnih što označuju osobu i struku kojom se ta osoba bavi, kad se prednost daje dužim pridjevima. Trenutačno u praksi vlada jezična pomodnost da se forsiraju duži pridjevi. I u Predgovoru Osmojezičnom rječniku nalazimo pomodno *etimologijski, zoologijski, filozofijski*, ali se za tom nodom ne valja povoditi, najmanje u rječniku. Većinom je u njemu dobro jer nalazimo samo kraće oblike kao što potvrđuju primjeri *akcentološki, anatomski, arheološki, bibliografski, demagoški, etimološki* (nasuprot predgovornom *etimologijski*), *etiološki* jer nema dužih oblika, ali su dani *antropološki* i *antropologijski*, svaki sa svojim prijevodima, većinom istima, s nastojanjem da se u nekim jezicima označi razlika, ali bez velikog uspjeha. Slično je i s *dijalektologijski* i *dijalektološki*, dok je *bakteriologijski* dobro upućen na *bakteriološki*.

Kad je posrijedi ime mjesta i pridjeva od njega, takvih kolebanja nema, dan je samo sustavni, kraći oblik: *abesinski, etiopski; australijski* je, kako je već rečeno, pravilno upućen na *australski* . . .

U čemu je problem može se lijepo vidjeti u mojoj *Tvorbi riječi* pod pojmom *sekundarna mutacija*, a ovo je upozorenje potrebno da Osmojezični rječnik ne bi podupirao lošu pomodnu praksu.

Našlo bi se i drugih napomena jer npr. crtica u polusloženicama utječe na abecedni red pa *auto-cestu* nećemo naći poslije *autobusni*, gdje joj je mjesto i gdje će je mnogi tražiti, a neće je naći, nego se nalazi poslije *autovakcina*, gdje je nitko neće tražiti nego će misliti da je u rječniku nema, pogotovu što u Predgovoru nema upozorenja na takav neočekivani redosljed. Čudno je što se za njemački jezik kaže da su u njemu »najvećim dijelom izostavljeni šatrovački izrazi, drastične psovke ili puki prostački izričaji«, a u francuskom »nismo prezali ni od riječi koje se u stilističkom pogledu smatraju vulgarnim ili opscenim« (str. IX). Kad je tako, pitanje je koliko je u ovaj, ipak znatno ograničen rječnik, bilo uopće potrebno unositi vulgarne riječi. One se ionako ne uče iz rječnika, a u stranim se jezicima i previše znaju, na našu sramotu.

Ima dakle još problema za raspravljanje, kao i neizrečenih pohvala, ali ovom prilikom i ne možemo više osim kratkih upozorenja i korisnicima i autorima istakavši na kraju samo da su autori savjesni i da će djelo biti velik domet naše leksikografije, koliko ljudske snage mogu i koliko (političke) prilike dopuštaju.

Stjepan Babić

KRATKE VIJESTI

8. prosinca 1989. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu svečano je obilježena 40. obljetnica Katedre za suvremeni hrvatski književni jezik. Na svečanoj osim povijesti i perspektive katedre iznesena su sjećanja na njezinog osnivača i dugogodišnjega profesora Ljudevita Jonkea. Kako je od njegove smrti 1979. prošlo deset godina, to je ujedno bila i mala, ali lijepa komemoracija i njegove smrti.

S.B.

U vezi s člankom Danijela Alerića o kiviji napominjem da sam pred neko vrijeme u američkom časopisu »National Geographic« pročitala veliki članak o kiviji (kiwi-fruit) u kojem je prvi australski uzgajivač izjavio novinaru da je naziv plodu dao prema imenu ptice kiwi. Zao mi je što ne znam ni broj ni godište.

Norma Lovrić

(Čitateljica nam je ovaj dopis poslala 30. 7. 1988. ali tada nismo imali rubriku kratkih vijesti pa ga nismo objavili. Mislimo da je ovaj datak zanimljiv i da ga je korisno objaviti.

S.B.